

การเผยแพร่ความรู้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางเว็บไซต์

ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙

กลุ่มงานไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ขอเสนอ

ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร

ชายหญิงที่อยู่กินกันโดยไม่ได้
แต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสกัน
ให้ถูกต้องตามกฎหมาย พอมีลูก
ออกมาก็ไม่ได้ให้พ่อของเด็กไป
จดทะเบียนรับรองบุตรเสียให้ถูกต้อง
เมื่อถึงคราวเลิกร้างกันไป ปัญหา
ก็เกิดขึ้นตามมา ว่าใครจะต้องรับภาระ
จ่ายเงินค่ากินอยู่ ค่าเล่าเรียนของเด็ก
ที่เรียกกันว่า "ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร"
นั่นเอง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดไว้ว่า บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและ
ให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่ยังเป็นผู้เยาว์ แต่เมื่อแม่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับพ่อ ลูกที่เกิดมาจึง

ยังไม่เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของพ่อ ดังนั้น การจะฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจากพ่อนั้น จะต้องทำให้ลูกที่เกิดขึ้นมา มีฐานะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของพ่อเสียก่อน ซึ่งการที่จะทำให้เด็กให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดานั้นมีอยู่ด้วยกัน ๓ วิธี คือ

๑. เมื่อบิดาและมารดาได้มีการสมรสกันในภายหลัง หรือ
๒. เมื่อบิดาได้จดทะเบียนว่าเด็กนั้นเป็นบุตรของตน หรือ
๓. เมื่อศาลมีคำพิพากษาว่าให้เด็กเป็นบุตรของฝ่ายชาย

ดังนั้น หากไม่มีการจดทะเบียนสมรสกัน หรือพ่อไม่ยอมจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตร ก็ต้องฟ้องคดีต่อศาล เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาว่าเด็กเป็นบุตรของฝ่ายชาย เพื่อให้เกิดสิทธิในการเรียกร้องค่าอุปการะเลี้ยงดูต่อไป

ส่วนเหตุที่ใช้อ้างเพื่อฟ้องคดีนั้น อาจอ้างว่าได้มีการอยู่กินด้วยกันอย่างเปิดเผย เช่น ฝ่ายชายเคยพาไปรู้จักกับเพื่อนและพาไปที่บ้านโดยแนะนำว่าเป็นภรรยา หรือว่าฝ่ายชายเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กหรือรู้เห็นยินยอมในการแจ้งนั้น ฯลฯ

ค่าอุปการะเลี้ยงดูจะเรียกจากพ่อได้หรือไม่ เพียงใดนั้น ศาลจะพิจารณาจากความสามารถของพ่อ กับฐานะของเด็กและแม่ ฝ่ายผู้ฟ้องต้องแสดงให้ศาลเห็นว่า พ่อมิรายได้เดือนละประมาณเท่าไร หรือมีรายได้อื่นๆ หรือไม่ แล้วผู้ฟ้องต้องการเรียกร้องค่าอุปการะเลี้ยงดูเดือนละเท่าใด

เงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนั้นจะต้องนับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วเท่านั้น (คือ นับตั้งแต่วันที่มีการอ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา แต่ถ้าคดีไม่มีการอุทธรณ์หรือฎีกา ก็ต้องนับตั้งแต่วันที่มีการอ่านคำพิพากษาของศาลชั้นต้น) เพราะก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด เด็กยังไม่ใช่ลูกโดยชอบด้วยกฎหมายของพ่อ พ่อจึงไม่มีหน้าที่ต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูบุตร

ส่วนการชำระเงินจะชำระกันเป็นครั้งคราวตามกำหนดอาจเป็นรายเดือนก็ได้ หรือจะชำระเป็นเงินก้อนทีเดียวก็ได้ แต่ในกรณีที่ศาลไม่พิพากษาให้ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูเพราะเหตุที่พ่อไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ค่าอุปการะได้ในขณะนั้น ถ้าหากพฤติการณ์หรือรายได้หรือฐานะของพ่อดีขึ้น แม่เด็กอาจร้องขอให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งในคดีนั้นใหม่โดยให้ชำระมากขึ้นก็ได้ หรือในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ฝ่ายชายชำระ แต่ต่อมาฝ่ายพ่อฐานะยากจนลง ฝ่ายพ่อก็อาจร้องขอต่อศาลให้ลดค่าอุปการะเลี้ยงดูลงได้เช่นกัน

สำหรับการฟ้องร้องคดี สามารถฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตรและเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูไปในคราวเดียวกันได้ ถ้าในระหว่างที่เด็กอายุยังไม่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมคือแม่เป็นผู้ฟ้องคดีแทน ในกรณีที่เด็กไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือมีแต่ผู้แทนโดยชอบธรรมไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ญาติสนิทของเด็ก หรืออัยการ อาจร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้แทนเฉพาะคดี เพื่อทำหน้าที่ฟ้องคดีแทนเด็กก็ได้ แต่หากเด็กอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์แล้ว จะต้องฟ้องคดีเองโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม อันที่จริงโดยหลักกฎหมายทั่วไปแล้ว ผู้เป็นลูกไม่มีสิทธิฟ้องพ่อแม่ เพราะถือว่าเป็นคดี "อุทลุม" ซึ่งต้องห้ามตามกฎหมาย แต่เนื่องจากขณะที่มีการฟ้องคดีนั้น เด็กยังไม่ได้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของพ่อ ดังนั้นจึงไม่ต้องห้ามว่าเป็นคดีอุทลุม จึงสามารถฟ้องได้ แต่หากเด็กบรรลุนิติภาวะแล้วจะต้องฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

เมื่อศาลพิพากษาให้ฝ่ายพ่อชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร แต่ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบ จะถูกบังคับคดีโดยการยึดทรัพย์หรืออายัดทรัพย์ได้ ส่วนค่าอุปการะเลี้ยงดูที่ไม่ถึงกำหนดเนื่องจากการตกลงชำระกันเป็นงวดๆ ก็ยังบังคับคดีไม่ได้ จึงบังคับคดีได้เฉพาะงวดที่มีการผิดนัดแล้วเท่านั้น

ทางที่ดี หากชายและหญิงเห็นว่าตกลงใจจะอยู่กินกันฉันสามีภรรยาแล้ว ก็ควรจะไปจดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย หรือถ้าชายหญิงไม่ยอมมีข้อผูกพันกันตามกฎหมาย อย่างน้อยที่สุดโดยจิตสำนึกของความเป็นพ่อเป็นแม่ ก็ควรจะไปจดทะเบียนรับรองบุตรเสียให้ถูกต้อง อย่างรอให้เกิดปัญหา "ลูกนอกสมรส" ขึ้นเสียก่อน แล้วจึงจะมาแก้ปัญหาในภายหลัง

มงคลที่ ๑๒ เลี้ยงดูบุตร

ต้นไม้ถ้าลูกมันรสไม่ดี ก็มีแต่คนจะโค่นต้นทิ้ง ไม่มีใครคิดจะบำรุงรักษาไว้
ตรงข้ามถ้าลูกมันรสดี ทั้งหวานทั้งมัน เจ้าของก็อยากใส่ปุ๋ยรดน้ำพรวนดิน ทะนุถนอมให้คงต้นอยู่นานๆ
ต้นไม้จะอายุยืนได้รับการบำรุงรักษาดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับลูกของมัน คนเราก็เช่นกัน
ถ้าลูกทำดี คนทั้งหลายก็ชมมาถึงพ่อแม่ว่าเลี้ยงลูกดี ความสุขกายสบายใจก็ติดตามมาเพราะลูก
บุญกุศลความดีก็ไหลมาเพราะลูก แต่ถ้าลูกทำชั่วช้าเลวทราม คนทั้งหลายก็แข่งตำ
มาถึงพ่อแม่ด้วยเหมือนกัน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงชี้ว่า สิริมงคลของคนที่เป็นพ่อแม่อยู่ที่ลูก
และในทางตรงข้าม ถ้าไม่ป้องกันแก้ไขให้ดีแล้ว อัปมงคลก็จะมาจากลูกนั้นเหมือนกัน

www.webkal.org

ขอบคุณที่มาจาก : <http://www.thailaws.com/>

จัดทำโดย: ศูนย์ไกลเกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา

โทร. ๐-๗๓๕๑-๕๐๖๗ ต่อ ๑๑๑